

TIEN JAAR BEVOLKINGSONDERZOEK OP TUBERCULOSE

In zijn bespreking van het verslag van *Tien jaren bevolkingsonderzoek F.O.T.U.Delft*, merkt Dr. HEYNSIUS VAN DEN BERG (1960) op, dat Dr. GRIEP de eer toekomt de eerste te zijn geweest, die de schermbeeldfotografie op de gehele bevolking heeft toegepast in Delft en omstreken. Voor de historie moge worden vermeld, dat reeds in 1947 91,7 pct van de bevolking van Terschelling op tuberculose werd onderzocht en in 1948 de gemeente Boekel (N. Br.) voor 96,6 pct (MULDER 1949).

Literatuur: HEYNSIUS VAN DEN BERG, M. R. (1960) Tien jaar bevolkingsonderzoek op tuberculose. *Ned. T. Geneesk.* 104, 520. — MULDER, E. A. J. M. (1949) Het bevolkingsonderzoek op tuberculose te Boekel (Noord-Brabant). *Geneesk. Bladen*, 43, 349.

Bakel, 14 maart 1960

G. ROELOFSEN

De aanvulling van collega ROELOFSEN is niet geheel juist. Inderdaad is in de plaatsen welke hij noemt, de bevolking röntgenologisch onderzocht, maar daarvoor bestond een bepaalde indicatie. Het karakteristieke van het bevolkingsonderzoek zoals dat door GRIEP is beschreven, is immers, dat dit zonder enige indicatie en slechts voor het opsporen van onbekende besmettingsbronnen geschiedt. Het onderzoek zoals op Terschelling en in Boekel is verricht, noemt men thans gericht contactonderzoek, iets dat men in de provincie Zeeland tracht te verwezenlijken.

Lugano, 21 maart 1960

M. R. HEYNSIUS
VAN DEN BERG

BERICHTEN

BUITENLAND

Wereldberichten

„**La fin des asiles**”. — De Wereldgezondheidsorganisatie heeft aan de Franse schrijver HERVÉ BAZIN opgedragen, een aantal ziekenhuizen voor geestelijk gestoorden in tien Europese landen te bezoeken om een indruk te geven, „how psychiatry has ceased to be a science of despair to become — in thirty years — one of the most humane and active branches of medicine”. Zijn rapport is onder bovengenoemde titel verschenen (*WHO Chronicle*, maart 1960, bl. 108).

Afrika

Bezoek aan Lambarene. — *Aesculape* heeft zijn februari-nummer gewijd aan ALBERT SCHWEITZER. Het bevat een „notice bio-bibliographique”, waarvan de gegevens zijn ontleend aan de onlangs verschenen autobiografie *Ma vie et ma pensée*, en het verslag van een „Week-end à Lambaréné” geschreven door een gouvernementsarts, werkzaam in Frans Equatoriaal Afrika.

Het bezoek van de Franse collega was te kort en geschiedde te oppervlakkig om een beoordeling van SCHWEITZER'S prestaties te rechtvaardigen. Toch is er in de loop der jaren veel veranderd. Lambarene, eens een plek in het oerwoud die SCHWEITZER zich koos om zijn naaste te dienen, is thans een „station touristique: avions tous les jours, Hôtel de grande classe... et une attraction internationale: le Docteur SCHWEITZER”... En tevens bereikt de koloniale geneeskundige voorziening geleidelijk hoger niveau, zodat SCHWEITZER'S in oorsprong zeer primitieve organisatie, ondanks de hoge zedelijke motieven die haar tot stand brachten, dreigt bij haar tijd ten achter te blijven.

Engeland

Resistente tuberkelbacteriën en niet-effectieve behandeling. — In de jaren 1955-1956 deed de Medical Research Council een onderzoek naar de gevoeligheid die bij

pas herkende lijders gekweekte tuberkelbacteriën voor specifieke geneesmiddelen tonen. Van 974 aldus verkregen stammen waren slechts 2,2 pct resistent tegenover para-aminosalicylzuur en 0,7 pct tegenover isoniazide. Een dergelijk onderzoek werd in het tijdperk 1953-1958 door de Medical Research Council verricht in Oost-Afrika (Oeganda, Kenya en Tanganyika). In de eerste periode (1953-1955) vond men bij 56 patiënten geen enkele tegenover de genoemde chemotherapeutica resistente stam. In 1956 was het resultaat: 8 pct tegenover isoniazide en 3 pct tegenover PAS; in 1957 bleken deze percentages tot 16 en 13 gestegen.

De *Lancet* (12 maart, bl. 381) wijdt aan het onderwerp een uitvoerige redactionele beschouwing, welke aldus eindigt: „It might be maintained that in tuberculosis the dangers of bacterial resistance are so great that the drugs should never be used on a large scale except in the known effective combinations and regimens. Such an opinion is vulnerable. Admittedly, to treat patients with too small doses of drugs for too short a time endangers the healthy and hastens the time when none of the present drugs will be effective. But should a patient be denied the chance of continuing to live because of an unreasonable risk of harming the community? There seems to be no humane reason for authoritarian withholding of the means of treatment; but there are sound reasons for regulating the use of these means and encouraging their effective application. To stop the sale of anti-tuberculosis drugs except where these have been medically prescribed would help. Furthermore, Governments could try to find more money to supply more drugs cheaply and freely, in order to make the „black market” unprofitable. The rise in the prevalence of resistant tubercle bacilli in some countries can probably be attributed rather to lack of money than to lack of medical skill — though doctors must keep constantly in mind the essentials of effective treatment”.

Congres over aangeboren misvormingen. — De eerste „International Conference on congenital malformations” zal van 18-22 juli te Londen worden gehouden. Inlichtingen verstrekt het secretariaat: 67 New Bondstreet (Dering Yard), London W. 1.

„**Merit awards**” voor de huisarts. — Zoals in een vorig bericht (bl. 540) werd medegedeeld, omvat het rapport van de Royal Commission inzake honorering, o.a. het voorstel, zeer verdienstelijke huisartsen met een „merit award” — een aanzienlijke verhoging van het jaarlijks inkomen — te belonen. In het parlement heeft een der leden gevraagd, of de minister wel wist, dat er onder huisartsen „strong feelings” bestaan tegen een gedifferentieerd stelsel van honorering. Een ander lid verklaarde, dat extra beloningen „would undermine the medical profession and destroy the doctor-patient relationship”. Een derde lid verlangde van de minister, indien de regering het voorstel overnam, te zijner tijd een nauwkeurige omschrijving van de criteria van welke hij zich bij de toekenning van „merit awards” zou bedienen (*Brit. med. J.*, 27 februari, bl. 658).

Zwitserland

Internationale leergang voor jonge officieren van gezondheid. — Van de leergang voor militaire geneeskunde, die van 11 tot 19 september in de federale school voor gymnastiek en sport te Macolin (Zwitserland) is gehouden, bevat de *Revue internationale des services de Santé des Armées de Terre, de Mer et de l'Air* (januari en februari 1960) het volledige verslag. In het *Nederlands Militair Geneeskundig Tijdschrift* (1960, 13, 42) heeft de luitenant-kolonel-arts W. L. NOLKE een feuilleton aan zijn ervaringen gewijd.

J. J. VAN LOGHEM Sr.